

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Feladó szerkesztő:	Kiadó laptulajdonos:	== Egy évi árá 4 fillér. ==
Műlyben: Negyedévre	3 korona.	Rudnyánszky Gyula.	Gászli József.	Borkecsütő és kiadóhivatal:
Egész évre:	12 "			Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275
Világra: Negyedévre	5 "			
Egész évre:	20 "			

Politikai pártjaink.

— július 10.

Ismételten volt alkalmunk reá mutatni azon jelenségre, hogy politikai életünk évtizedes alapjaiban bizonyos mozgás és eltolódás mutatkozik. Összes ellenzéki pártjaink keretei recsegnék.

A legnagyobb magyar ellenzéki pártban, a függetlenségi és 48-as pártban, az elégedetlenség nemcsak odabenn mutatkozik, de mutatkozik erősen künn az országban is, a párt választóközönségének körében. — Miért mutatkozik ilyen országos elégedetlenség éppen csak a függetlenségi párt körében.

E kérdést vizsgálva, lehetetlen más eredményre jutnunk, mint arra, hogy ma Magyarországon más ellenzéki pártnak, mint a függetlenségi pártnak nagy és állandó választóközönsége alig van.

A többi ellenzéki pártnak lehetnek kerületei, főként egyéni befolyáson avagy egyéni kiváltságon alapuló mandátumai, de ez korántsem az, a mit alkotmányos államokban választóközönség alatt értenek. — Eppen ezért a legutóbbi időben látható számos politikai vonaglás csak az illető klubhelyiségben keltett mozgalmat, odakünn pedig a legfőbb érdeklődést támasztotta.

Mert kérdezzük, minő országos mozgalmat támasztott az Apponyi csoportnak a szabadelvű pártba való bevonulása. Minő mozgalmat keltett a kivonulása? Mi mozdult meg az országban?

A kerületek a mandátumokat egyéneknek nyújtották, mentek hát velük együtt, oda a hova a mandatoriusok jónak látták.

De nem látunk semminő országos mozgalmat a körül a belső harc körül sem, mely a néppárt klubjában folyik.

A néppárti választók nem mozdulnak meg, hogy állást foglaljanak a párt kebelében küzdő kétirányzat a konzervatív avagy idemagóg irányzat egyike vagy másika mellett.

Egészen más a helyzete a független pártnak. Ennek a választóközönsége fontos tényező a párt életében. Eppen azért elégedetlensége jelentéktelen kérdés magára a pártra nem is lehet.

Felmerül az a kérdés, mi az oka ennek az elégedetlenségnek: A függetlenségi párt fiatalága erősen hangoztatja, hogy a párt legutóbbi években folytatott politikája. A fiatalabb elemek hirdetik, hogy a közönség bizalma megingott, mert a párt nem állott ellent elegendő merevséggel a többség és a kormány akarata keresztülvitelének.

Am az elégedetlenségnek való oka ez nem lehet. Hiszen a függetlenségi párt 1867-től kezdve soha olyan erős ellentállást nem tanúsított, mint éppen a legutóbbi obstrukciók alkalmával. Avagy kérdezzük, hogy a régebbi korszak legnagyobb ellentállási erő kifejtése, a véderövíta, járt-e olyan nagy pozitív eredménynyel, a minővel akár a Bánffy-féle, akár a Szól-féle obstrukció járt?

Az elégedetlenség oka másban rejlik. Nézetünk szerint magában a függetlenségi programban. Ez a program erősen rászorul immár a revízióra. Engedményeket kell benne látnunk a kormányképesség, minden politikai párt helyes végcélja szempontjából. Egymásután alakulnak meg a többé-kevésbé kormányképes ellenzéki pártok. A függetlenségi párti választónak pedig természetesen rosszul kell, hogy essen a mikor csak jó magát egy kilátástalan negációnak sivar elvi magasztalán. Mi ezen a ponton hiszszük a kelletlen érzés rugóját.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 9.

A képviselőház megkezdte ma a civillista tárgyalását. Perczel Dezső elnököl. A szokásos előterjesztések után Lengyel Zoltán kifogásolta, hogy a civillista felemelését együtt tárgyalják a kisebb tárcák költségvetésével; szerinte a civillista ügyét előbb kell elintézni azért mert a felemelt civillista már benne szerepel a kisebb tárcák költségvetésében.

Tisza István gróf: Ezt felesleges szörszálhasogatásnak tartja, ha a ház kisebb tárcák költségvetésének tárgyalásával a civillistához ért, a mi már az első tételnél bekövetkezik, a ház felfüggeszti a költségvetésnek tárgyalásával, és tárgyalja a civillistát.

Ugron Gábor: Előbb szentesíteni kell a civillistáról szóló törvényt, és csak ezután tárgyalhatja a költségvetést.

Tisza István gróf: Ezzel szemben a régi gyakorlatra hivatkozik.

Lengyel Zoltán szerint nem lehet precedensokra hivatkozni, mert a költségvetés egy évre a civillista 16 évre szól.

Rátkay László szerint a költségvetésbe csak a régi civillistát lehetett volna felvenni,

Ecillitsch Artur báró elnök arra hivatkozik, hogy tegnap ebben az ügyben már határozat volt.

A ház áttér a kisebb tárcák költségvetésének tárgyalására.

Hertelendy László jegyző felolvassa az első tételt, mely az udvartartás költségeiről szól, mire az elnök a tárgyalást felfüggeszti, és megkezdí a ház a civillista tárgyalását.

Kammerer Ernő előadó előadó elfogadásra ajánlja a civillista felemeléséről szóló törvényjavaslatot. Harminckét évvel ezelőtt állapították meg a civillistát és azóta a viszonyok lényegesen megváltoztak.

Cabányi Miklós: Akkor még gazdag volt az ország.

Kammerer Ernő: Arra hivatkozik, hogy az udvari alkalmazottak fizetését 1872. óta 30—50 százalékkal emelték, ily várakozások miatt természetes, hogy emelni kell a civillistát. (Nagy zaj balról)

Törlesztéses és egyéb kölcsönöket a legelőnyösebb feltételek mellett eszközöl ki o o o o o o o

Harstein Kálmán jelzalog kölcsön irodája,

Debrecen, Piac-utca 83. szám.

Lengyel Zoltán: Azért, hogy Bécsben szaporodik a német, mi fizessünk?

Elnök: Ne feledkezzék meg róla, hogy a képviselőházban vagyunk! (Nagy zaj.)

Gabányi Miklós: Az elnök megakarja szolgálni a 12,000 koronát. (Zaj.)

Lengyel Zoltán: Elveszik a pénzünket és nem adnak érte semmit.

Kammerer Ernő: A budai várban új testőrséget szerveznek, a javaslatban előadott civillista emelése tehát indokolt.

Endrey Gyula: Gázság az ilyen javaslat.

Tisza István gróf kötelességet teljesít, a mikor már most felszólal, hogy felvilágosításokat adjon.

Olay Lajos: Szomorú kötelesség!

Tisza István gróf: A javaslatot ugyan Széll Kálmán terjesztette be, de szóló magáévá tette; annyit azonban változtatott a javaslaton, hogy az emelés ne 1902. elejétől, hanem csak 1903. január 1-étől számítassék.

Rákosi Viktor: Miért nem mindjárt 1848-ig visszamenőleg kéri az emelést.

Tisza István: Teljesen alaptalan az a föltevés, mintha a civillista emelés arra kellene, hogy a király vagy a királyi család valamely tagja jobban költsézhessék; az udvartartás költségei jelentősen emelkedett, míg ő felsége háztartási kiadásai nagy mértékben csökkentek. Kevés háztartás van Magyarországon, mely ugyanazt elmondhatná. Ez nem lehetett meglepetés senkinek, a ki ismeri ő felsége igénytelenségét és egyzséúságát.

Posgay Miklós: Ha olyan szerény ember, akkor minek a millió? A konyha malacoknak Bécsben? (Zaj.)

Tisza István gróf: A mint az általam alkalmazottak, magántisztviselők és cselédek fizetése 30 év óta rohamosan emelkedett, úgy emelkedett az udvari alkalmazottak fizetése is. Az udvartartás évek óta krónikus deficittel küzdött, s az udvartartás ő felsége magántökéjéből is évenként jelentékeny összeget emésztett föl.

Gabányi Miklós: Még mindig nem beszél arról, hogy hol a magyar udvartartás?

Tisza István gróf: Budapest végre is ő felsége székhelye!

Gabányi Miklós: Nem székel ám benne!

Tisza István gróf: A budai várpalota építése következtében is szaporítani kellett a személyzetet, felállítják továbbá a magyar darabant testőrséget is, a közjogi paritás érdekében. A magyar és budapesti célok miatt szükséges a két milliárdnyi többletből mintegy 800,000 korona, a többi 1,200,000 korona a deficit beszüntetésére szükséges, ne tartsa vissza az ellenzék: a civillista megszavazásától az se, hogy nincs meg a magyar udvartartás ügy, a hogy az előtte szóló kívánja.

Felajánlások balról: Hát önök nem kívánják.

Gajary Géza: De nem úgy, mint önök! (Derűtség.)

Rákosi Viktor: Kérjük Gajaryt, hogy dolgozza ki a tervezetet! (Nagy zaj.)

Gajary Géza: A Kakas Márton már megjelent, szombat van!

Tisza István gróf: Ő Felsége saját udvartartását legjobb belátása szerint rendezi be. Hogy két udvartartást rendezzen be, azt nem követelhetjük, csak azt követelhetjük, hogy a közjogi aktusoknál magyar méltóságok vegyék körül ő felségét. Nem az a lényeges, hogy két szolgáló személyzet legyen s hogy mikor ő felsége Bécsben van. Itt az óriási udvari személyzet unatkozik. Az a lényeg, hogy ő felsége minél többet időzzék a magyar fővárosban, erre nézve fontos körülmény a várpalota teljes kiépítése. Csak most válik lehetővé, hogy a királyi család tagjai nagyobb számban jöjjenek Pestre, de hogy eljőjenek, arra nem lehet paragrafust csinálni, az előfeltételeket arra azonban mindenestre meg kell adni. Ugy kell alakítani társadalmi viszonyainkat, hogy vonzó erőt gyakoroljunk; csakis így lehet lassu lépésekkel megközelíteni célunkat. (Zajos helyeslés a jobboldalon.)

Rákosi Viktor a Kossuth-párt álláspontját fejt ki, úgy látja, hogy a miniszterelnök nem bizott Kammerer Ernő ékesszólásában és rábeszélő tehetségében, mert ő maga is felszólalt már most, mielőtt a javaslat ellenzői felvonultak volna. A miniszterelnök alkalmasint maga

is megvan győződve álláspontjának nehézségéről, és a nemzettel szemben való teljes lehetetlenségéről. A fotografáló gép objektivitásával nézi a kérdést és csak arra szavaz meg költséget, a mit lát, mivel pedig a magyar udvartartást nem látja, nem szavaz meg rá egy fillért sem. Megemlékszik Rákóczi hamvainak hazahozataláról, közönséges dolog nagyon ezt az ügyet üzletileg fogni fel. (Tetszés balról.)

Tisza István gróf: Ez nem igaz, ez rágalom! (Nagy zaj.)

Rákosi Viktor: Őa nem érti, mit mondtam, én a felfogás ellen nemcsak a magam, de az egész nemzet nevében tiltakozom.

Apponyi Albert gróf a maga és pártja nevében szintén a javaslat ellen szól és benyújtja ellenindítványát, melyről már tegnap hírt adtunk.

Tisza és Apponyi személyes kérdésben való felszólalása után a vitát hétfőre halasztották.

Erre a többség szavazással elfogadta Tisza István grófnak tegnap benyújtott indítványát a délután 3 óráig meghosszabbított ülések tárgyában.

Ezzel az ülés véget ért.

EGYHÁZ és ISKOLA.

Presbiteri közgyűlés. A debreceni ev. ref. egyház presbiterimma ma délelőtt 10 órakor közgyűlést tart az egyház tanácstermében Kiss Albert és Simonffy Imre elnöklése mellett. A közgyűlés tárgysorozata 14 pontból áll, amelyek többnyire kisebb fontosságú ügyekről szólnak.

Árvák segélyezése. Nincs szebb dolog a jótékonyagnál. Ezt gyakorolja most az ev. ref. egyház is. Nemesak ruhával segélyezi az árvákat hanem fél-évenként tetemes pénzsegélyt is oszt ki köztük. Az egyház árvagondnoka éppen most készült el a július félévi árvasegély tervezetével. Ebben a félévben 3463⁴ korona kerül kiszosztásra az árvák közt. A segélykiosztás kezdete e hónap 19-én lesz most elkészült tervezet szerint.

Két leány.

— Találkozás a korzón. —

Irén.

Jolán! Hogyan kerülsz te most ide? Nem láttalak már vagy kilenc hete! Mi itt sétálunk minden délután, Szokás szerint, mulatságból csupán, Hogy lássuk egymást s minket nézzenek. S te nem jöttél. Csak nem voltál beteg?

Jolán.

Nem, édesem. Másért maradtam el. Munkám akadt. Tudod, haladni kell! Épp most van a befőzés ideje. S a lánynak ekkor a konyhán a helye, Hogy lássa s megtanulja sorba mind, Mint gazdagul a kamra, terv szerint, Finom befőttel, mindenféle lével, Áttört gyümölcsök cukrozott ízével.

Irén.

Befőtt, gyümölcsöz, konyha: mily fogalmak.

Jóságos Isten, hát még egyre vannak Bohó lányok, akik ilyenekhez Kedvet éreznek? Oh kérlek, mi kedves Lehet az ily üres maszatalásban? De sok nevetséges, avult szokás van! Az ilyesmit végezze a cseléd, S mi uri nők feledjük mielőbb. Lásd, engemet egészen más ami Képes nagyon lekötni s vonzani. Beiratkoztam a gimnáziumba; Az ám a hivatás, az ám a munka! Mint a fiuk, majd olyanok leszünk, Állást kapunk, kenyeret keresünk. Ugy fordul immár az idők során, Hogy nem kelünk bár a tyukkal korán, S nem is tudunk megfőzni húst, levest: Előttünk minden pálya nyilni kezd.

Jolán.

Szép, szép! De én mégis csak azt hiszem, Hogy a hintó ne járjon a vizen És országutra ne menjen a csónak: Saját helye van minden földi jónak. A nő a házi szentély őrizője, Sokkal szebb, hogy a vásznat maga szője,

S tudjon himezni, varrni és vasalni. A tudomány a nőre nézve talmi. Csilloghat, kápráztathat is vele, De nem sok az értéke, veleje. Nem mondom én — tudatlanak legyünk És parlagon heverjen szellemünk; Mégis, illendőbb és szebb, gondolom, Ha kis kendőmet magam horgolom, Minthogyha értek kettős könyvitelhez. Ragaszkodjunk inkább a régi helyhez, Ahol részünkre boldogság terem, Mintsem szárnyakra kelve, hirtelen Megvessünk minden női hivatást. . . . Becsülöm én a törekvést; de lásd: Jobb ujjamon a tű szurása, mint ha Kezemre szárad untalan a tinta.

Irén.

Csodálom, hogy így el tudtál maradni! Mi üdvöt képes így az élet adni? Korunknak haladás a jelszava. Ha nem haladsz, nem boldogulsz soha. Előre! Iskolába! Egyetemre! Szegény a szív, vezéreljen az elme! Ez megvilágít minden mély utat.

Új tanácsbíró. Puky Gyula lemondása folytán a tiszántúli református egyház kerületénél megüresedett egy világi tanácsbírói állás. Most indult meg erre az állásra a szavazás az egyházkerületben. A szavazatok benyújtásának végső határideje szeptember hónap elseje.

Az államsegélyes református gimnáziumok. Az 1904. évi költségvetésben az államsegélyes református gimnáziumok a következőképp szerepelnek: Békés: 20.000. Budapest: 36.000. Ósurgó: 31.400, Gyök: 9000, Hajdu-Nánás: 14.000, Hódmezővásárhely: 32.000, Karcag: 14.000, Keckemét: 22.000. Kisujszállás: 32.000. Kolozsvár: 24.000. Marosvásárhely: 16.000, Máramarossziget: 32.000, Mezőtúr: 24.000, Miskolc: 30.000, Nagykőrös: 26.000, Pápa: 32.000, Rimaszombat: 32.000, S.-Szt.-György: 32.000, Szászváros: 32.000, Szatmár: 32.000, Székelyudvarhely: 28.000, Zilah 30.000, koronával. A 22 iskola kap tehát összesen 580.000, korona államsegélyt. Nincsenek a névsorban a debreceni, halasi, hajduböszörményi, kunszentmiklósi, negyenyedi és sárospataki református gimnáziumok.

Képek a jövőből.

Egy Rocchi nevű olasz kitalálta a módját, hogy miként lehet kakasból tyúkot csinálni. Kísérletei fényesen beváltak. Aoban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy bepillanthatunk abba a jövőbe, melyet Rocchi találmánya gyökeresen átalakít.

I.

Színhely: Velence egyik fogadója. Személyek: Egy nászutató pár.

Fiatal férj: (Fáradtan a diványra veti magát.) Akkor vakuljak meg, amikor még egyszer megnézem a Doge palotát. Kot

Menyecske: No ne izgasd magad kis esibé

Fiatal férj: (Dühösen felugrik.) Mit mondtál? Tel Kot, Kot

Menyecske: (remegve) Kis.. Kis.. csibé . . — szem.

Örökké alkot, működik, kutat;
S fejlődve, küzdve égi fénye mellett,
Az élet mindig fölfelé emelhet:
Kiveheted a jóból részedet,
Tisztelnék és művelt nő lesz neved,
Ki számot tesz, megállhat mindenütt
S akin sebet a sors könnyen nem üt,
Mert tudománya védi, vérteti.
Aki nem tart velünk, rosszul teszi!

Jolán.

Lehet! S nem is kicsinylem, hidd el én,
Hogy a mai világnak versenyén
A nő is ott van, érdemet szerezni.
Viszont azonban lelked mért kevesli
Azt a helyet, amelyen én megállok?
Oly szépek a remények, tervek, álmok,
Mik egyszerűségem szerény körében
Virágot tudok fakasztani szépen,
Virágot, mely csak nékem illatoz
S amelynek kelyhe tiszta, harmatos!

Irén.

Sálatjnak én, hogy ekképp almaradsz.

Fiatal férj: (csillapodva) Az más. Gyere hát Kot . . Kot . . Közlebb. Mit félsz? Kot . . Kot . .

Menyecske: (Rémülten) Manó! Te dadogsz? Te . . Ku . . Ku . . Ku . .

Fiatal férj: Nyögd ki már! . . . Kurjongatni akarsz? Tán be vagy Kot . . Kot . . rugva? (félre) istennyila csapjon abba az orvosba! Milyen port adott be nekünk!

Menyecske: Kukuriku! . . . Kukurikúú!

Fiatal férj: Nem birom ki tovább! Kotkotkodás! Kot . . Kot . . Kot . . kodács . . Pul. pul. Kodács! Kodács; Kodács! (Bele kuperodik a szalmazsákba.)

(A fogadós bejön.)

Fogadós: Parancsolnak valami ozsonnát?

Fiatal férj: Igen . . . főzze meg ezt a két tojást! Egészen friss, most tojtam! (A szalmazsákba kivesz két tojást s átnyújtja.)

II.

(Drótnélküli távirat a 3565-ik évben.)

Kokas Malvin urnónek Debreceni Férje, Jenő ma éjjel ikreket szült. Mindahárman egészségesek.

Berkas András
bába.

Gara.

H I R E K.

Új alakok.

Benne vagyunk a nyárban. A napfényes sugarai olyan égetően tűnnek le a földre, hogy szinte fölforrallják a levegőt. Az utca népe elhúzódik árnyas helyekre, mert nincs kedve megolvasztatni vagy szerecsenné pörköltetni magát. Csak alkonyat felé népesülnek meg a nyilvánosság gyűjtőhelyei, amikor a nyugaton bucsuzó nap szemnyilai csak oldalt érik a járókelő embereket.

Ha a szemlélő, aki érdeklődik szokta kísérni az utca belső idegéletét, megfi-

Jolán.

Én meg, hogy nékem igazat nem adsz.

Irén.

Igy hát utunk most ketté válik itt.

Én a művelt nő összes kincseit

Elérni, birni, megszerezni vágyom;

Téged meg boldogít az üres álmom.

Jolán.

Isten veled! Te arra, erre én.

Ne mond lidérennek, ami égi fény!

Eszedre hallgatsz, én meg a szívemre,

Neked kenyér kell, nekem rózsa kelyhe.

Ugy látom, hogy szivedet mostohán

Jogától fosztja meg a tudomány.

De pályád bármily magasan halad,

Az, és igazság mindig az marad:

Amit a nő szive által nem ér el,

Azt el nem éri soha az eszével.

Petúr.

gyelte jól a lüktetést, a véráramlást, néhány nap óta új érrel: új alakokkal táthatta azt gazdagabbnak.

Alig pelyhedző, fiatal legénykék jelentek meg a nyilvánosság porondján. Büszkén kidűtött mellel, hátraszegett fejjel, kezükben az elmaradhatlan sétapácával mennek végig a sima gyalogjárón. Szájukból még a nemrég rettegett tanár ur előtt sem veszik ki a szivarkát vagy éppen szivart.

Önérzetesen mérik végig a többi halandót, mintha azt mindenkinek kutya-kötelessége volna tudni, hogy ők kik.

Sőt mostmár az sem kötelező rájuk, hogy este 9 órán túl odahaza legyenek. Hogy eme jogukkal mennyire élnek, azt halvány arcukról leolvashatjuk. Mert ugyan kik járnának éjjeli mulatókba és kávéházakba, ha ők nem.

Hogy kik ők, azt talán szükségtelen is mondanunk. Az élet kiválasztottai, a züldölányok álomlovagjai: az érettek.

Zzebükben azzal a bizonyos nagybélyeges irással, melyben hivatalosan bizonyítják az ő érett voltukat, ők a legboldogabbak. Hogy talán amíg azt megszerezték, halálverejtékes kinokat állottak ki és ez az ósdi vaskalap talán elavult és szükségtelen intézmény, arról ne mi beszéljünk.

A fő az, hogy van még boldogság a világon, bár az embereknek nagyon kis része hiszi. Az érettek lám azok. — Legalább két hónapig. Vagy tán még addig se.

Talán hogy kissé zöldek és éretlenek ebbeli elbizakodottságukban, mert némely embertárukról nem adták másik emberek irásában, hogy érettek, — azokat lenézik, arról ne is szóljunk. — Hogy azokra az élet iskolája maga nyomta rá az átélt szenvedések és küzdelmek után az érettség bélyegét, az nekik mellékes. Azzal se keserítsük őket, hogy ezután mi lesz. Hogy tulajdonképpen csak most állanak az élet küszöbén. És hogy hány társuk bolyong minden hivatás és cél nélkül, mert az élet: ez a nagy tanítómester nem fogadta el mérvadóknak azt a hivatalos emberi okmányt.

Mondom, ne szomorítsuk őket, mert elég korán eloszlik az a rózsa himes fátoly szemük elől, amelyen keresztül zavartalan boldogságukban annyiszor vetik oda helykén:

— Kérem, én már érett vagyok!

H. L.

* **Vasárnapi istentiszteletek.** Az ev. ref. templomaiban ma vasárnap délelőtt 9 órakor a következők végzik az istentiszteletet: Nagytemplomban Dicsőfi József lelkész. Kistemplomban Uray Sándor püspökségi titkár. Újtemplomban Szele György lelkész. Ispótytemplomban Könyves Tóth Kálmán. Csapókerthben Kovács János népiskolai felügyelő. Homokkerthben szintén lesz istentisztelet a rendes időben.

A róm. kath. templomban. a Pünkösdi utáni hetedik vasárnapon délelőtt 6 órakor miséznek Vas Károly; 7 órakor Nyári Ignác; 8 órakor egyik kegyesrendi tanár a főgimnáziumi növendékek részére; 9 órakor az ünnepélyes nagy misét Szabó István mondja; nagymise után Nyári Ignác prédikál; háromnegyed 11 kor a Svetits-zárda növendékei s az elemi iskolások jönnek szent misére, melyet Molnár K. Dezső h. isk. igazgató mond; fél 12-kor miséznek Pák Emil. — Délután 3 órakor litánia, utána rózsafüzér; 5 órakor a Jézus Sz. Szíve társulatának bónapos ájtatosságát végzi Pák Emil szent beszéd, körmenet és litániával.

Az ág. hitv. evang. templomban ma délelőtt 10 órakor Hudák János segéd lelkész végzi az istentiszteletet.

A gör. kat. kápolnában 6 órakor reggeli istentiszteletet; délelőtt 9 órakor szent mise; délután 3 órakor verseny; 4 órakor rózsafüzér-ájtatosság.

*** Domahidy főispán utazása** Domahidy Elemér Debrecen város és Hajdúvármegye főispánja holnap hétfőn hosszabb időre elutazik Debrecenből. Most a főispán Bikszád fürdőre megy üdülni, onnan már csak augusztus elsején tér vissza néhány napra. Aug. 12-én pedig a Slavonia gyorhajón Eiuméből Amerikába indul, hogy — mint már említettük — főrenekből és képviselőkből álló nagyobb társasággal a st. louis-i világkiállítás és Amerika nagyobb várossainak megtekintésére utazik. A főispán szeptember vége felé tér vissza Debrecenbe.

Öry Mihály temetése. Tegnap délután temették el Polgár Öry Mihályt, a közönség óriási részvétele mellett. Mire jóval a temetés előtt óriási nép vette körül a Hatvan utca 68. szám alatti gyászházat, mely fekete posztóval volt bevonva. A temetésén a város, az egyház, a függetlenségi kör és párt képviseltette magát. A Kossuth dalárda gyászdala után elindult, a koszorúktól megrakott, hat lovas gyászhintó a nagytemplom felé, ahol Könyves Tóth Kálmán tartott magas szárnyalású beszédet a halott fölött. Majd megindult a gyászmenet a Péterfia utcai temető felé, hol a sirnál Király Péter dr. gyászbeszéde és a Kossuth dalárda gyászdalának elhangzása után örök nyugalomra helyezték.

*** A Csokonai-kör könyvtára** egy érdekes ereklyével gazdagodott. Buday Barna a Hazánk szerkesztője a körnek ajándékozta a Ludas Matyi azon kéziratát, melyről 1815-ben Bécsben a ki nyomtatást eszközölte Kerekes Ferenc, aki az érdekes előszót írta a műhöz. A kézirat egészen a Kerekes Ferenc írása, számos nyomdai utasítással a szedő számára. Végén van a cenzor aláírása. Imprimatur Wien, am 21 Sept. 1815. Sartori mp.

A kéziratot Buday Barna Kerekes Ferenc nem régen meghalt fiától, Kerekes Józseftől örökölte.

Még két más egykoru irással is megtoldta szives ajándékát Buday Barna

ur, a melyek a Csokonai Dorottya-jára vonatkoznak és szintén érdekesek. Ez uton is fogadja Debrecennek hálás köszönetét.

*** Vasárusok nyugdíjegylete.** A ma délelőtt fél 11 órakor a Kereskedő Társulat dísztermében tartandó vasárus nyugdíj egylet alakuló közgyűlésére, városunkba érkezett Ghimessy Béla a budapesti Nicholson gyár főtisztviselője — mint a budapesti központ kiküldöttje.

A gyűlés iránt — az érdekeltek körében — nagy az érdeklődés.

*** Nyári szenzáció.** Majdnem hihetetlenül hangzó hírt jelentenek a Rappel című párisi lapnak Rómából. Nem kevesebbről van szó, minthogy Schenk volt bécsi professzor, aki a kormányozható golyáról szóló theóriát felállította egy imolai Rocchi Francesco nevű fiatal természettudós alaposan fölülmutta. Rochi azt állítja, hogy az állatok nemét egy bizonyos koron alul meg lehet változtatni, Rocchi azt állítja, hogy csak egy nem van voltaképpen. Rocchi szerint az ősi genus a him és a nő ebből csak bizonyos hermafrodikus átváltozása utján származott. Eppen azért csak a hímeket lehetett nőstényekké átalakítani, de viszont nem. Neki már sikerült is állítólag 270 fiatal kakast tyukká átváltóztatni.

*** Az üdv hadseregének világkongresszusa.** A üdv hadserege Londonban pár nap múlva oly világkongresszust fog tartani, melyhez fogható kongresszust nem látott a világ. A hadsereg egy óriási területen saját épülettel emeltetett, melynek két oldalát várszerű torony képezi. Mindegyik toronyon a hadsereg zászlója lobog s a palota közelében óriási plakátok hirdetik a közönségnek, hogy ott mi történik. A világ minden tájáról, 49 országból 6000 küldött vesz részt a kongresszuson s a „tabornok“ százezer férfi és női közketona és tiszt fölött fog szemlét tartani. Lesznek köztük, oroszok, japánok, izlandiak, burok, angolok, szingállok, lappok, hinduk, de magyarok nem.

*** Eljegyzések.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál az elmúlt héten a következő párok jelentették be eljegyzésüket: Nagy Gergely ev. ref. kisbirtokos — Bodor Juliánna ev. ref. Luchám Rezső róm. kat. önnálló női divatkereskedő — Molnár Mária Anna róm. kath. Takács István ev. ref. gözmalmi munkás — özv. Faragó Andrásné szül. Kiss Zsuzsánna ev. ref. Sallai István ev. ref. közműves segéd — Ottó Juliánna ev. ref. Karai Gyula róm. kath. vegyeskereskedő segéd — Pócsi Erzsébet ev. ref. Almási József róm. kath. borbélymester — Kloppek Juliánna gör. kat. Nyéki Imre napszámos — Ilyés Erzsébet özv. Derzsi Jánosné ev. ref. Vincze József róm. kat. kefégyári munkás — Grell Rozália ev. ref. Hoffmann Sándor izr. bádógos mester — Frankl Eleránna izr. Milák Gyula ev. ref. asztalos segéd — Dancs Eszter ev. ref. Papp Sándor ev. ref. földműves napszámos. Nagy Zsuzsánna ev. ref.

*** A kőtömött poéla.** A Pozsonyban megjelenő „Nyugatmagyarországi Híradó“ban szerényen a következő versike húzódik meg:

Ha meghalok:

Ha meghalok nagy ember lesz belőlem,
És mint még eddig senki, oly híres;
A muzeumban, ha kitérve látnak,
Kíváncsian kérdegetik: ki ez?

Mert hogyha meghalok, kitérnek engem,
S mint csodát néznek majd az emberek
Mondván: nézo, ennek kiadták az utját,
S ez még is szeretett, csak szeretett...

Hegedűs Gyula.

*** Nem engedélyezett gyűlés.** Jakab Gyula kárpitossegéd kérvényt nyújtott be a polgármesterhez, amelyben engedélyt kért arra, hogy ma délelőtt 11 órakor Kis-Debrecen sörcsarnokban vasgyári munkásokból álló gyülekezést hívasson össze. A polgármester nem adta meg az engedélyt.

*** Mikor a kisbíró dobol.** Jóízű eset történt nemrégiben egy bácskai községben, amelynek rendes hetivásárjai vannak. Ezeket a heti sokadalmakat rendszeren csütörtöki napon szokták ott megtartani. Nemrégiben azonban úgy jött egyszer, hogy egy csütörtökre valami munkaszünetes ünnepnap esett, amiért is a rendes hetivásárt szerdára tették át. Hogy ezt mindenki tudomásul is vegye, kiboltatták a kisbíróval. A nyilvánosság közvetítője meg is ragadta a dobverőket és hangosan hirdette, hogy: tudtára adatik mindenkinek, akit illet, hogy a jövő szerdán csütörtök lesz, mert csütörtökön vasárnap vagyunk! És mint, aki dolgot nagyon jól végezte, keményen megpörgette a dobát.

*** Halálozások.** Debrecen városában az elmúlt napon a következő halálesetek fordultak elő: Kovács József ev. ref. 4 hónapos; Tóth Lajos ev. ref. 11 hónapos; Medgyessy Ilona ev. ref. 12 éves; Pál Irma róm. kath. 2 hónapos; Kocka Lajos ev. ref. 49 éves; Tomek József 18 hónapos.

*** Öngyilkos aggastyán.** Hajdu-Nánáson — mint nekünk írják — Csányi Sándor 75 éves öreg urat gyógyíthatatlan betegség, gyomorrák kizozta. A beteg öreg ember évek óta hasztalan gyógykezeltette magát. Állapota nem akart jobbra fordulni. Efelőtt való elkeseredésében tegnap föbelötte magát. A sokat szenvedett ember szörnyet halt.

*** Öngyilkosság életuntagsból.** Az öngyilkosság veszedelmes kórja ujabban szedi áldozatát az idős emberek sorából. Az aggastyán öngyilkosok számát szaporította a 73 éves Nagy Lajos Hajdúbőszörményben aki is tegnap agyonlötte magát. Öngyilkosságának oka életuntagság.

*** Szélhámos órák.** Azt mondják szemesnek áll a világ. Az nem áll. Szemetellenek áll. Ergó Róth Ferenc 39 éves órajavitónak is áll, aki nagyon szemtelen, de aki egyáltalán nem áll. Köruton van. Körutján tapasztalt élményei iránt azonban — és ez az érdekes — a rendőrség is érdeklődik. Érdeklődik, mert Róth Ferenc szemtelen. Annaira szemtelen, hogy összeszedi az órákat javítani, de szét nem osztja. Unja ezt a részletező dolgot, tehát sommásan intézi el a beszédett órákat. Azaz zálogba csapja. Azután? Azután meglép. Róth Ferenc legutóbb Ujvidéken manipulált. Még pedig fényes sikerrel. A derék galiciai atyafinak érkezését most Debrecenben várják. Fogadtatásáról a rendőrség gondolkodik.

*** A heidelbergi vár védelme.** A heidelbergi váregyesület a közeli napok egyikén ülest fog tartani, hogy egy új várnak építése ellen határozott állást foglaljon. A tiltakozáshoz sok más egyesület is hozzá fog járulni. Így őrzik a

multak emlékeit odakint, míg minálunk a kegyelettel nem sokat törődő utókor ölbetett kezekkel nézi, miként pusztulnak sorra a daliás időről regélő várromok, a régmúlt szép idők romantikus tanui.

* **Betörés.** Klein Ármin könyvelő-gyakornok arra ébredt az éjjel, hogy betörők járnak nála. Mire felöltözött, azok már árkon berken túl voltak. Történt pedig ez a Simonffy utcán, — Ármin, Ármin! Maga nagyon lassan öltözött!

* **Lopások.** A tegnapi nap eredményes volt — eseményekben, Balogh András Keesányi Julis gyűrűjét kezelte el. — Győri Katalinnak ismeretlen tettes 34 koronáját emelt el. Csernák János érmihályfalvai lakost felesége otthagya. — Ellenben 32 koronát nem hagyta ott. A humoros hölgyet Ruzsiaszky Juliánnak hívják. De nem megy.

* **Magyar daltársulat.** A debreceni sör csarnokban működő magyar daltársulat a közönség fokozódó érdeklődése mellett tartja meg előadásait. Az igazgatóság, oly kitűnő tagokat szerződtetett kik a főváros jobb variete színpadain is megállanák helyüket. Kovács Ilonka kuplé énekesnő, úgyszólván előadott kupléjaival arat sok tapsot. Bocskay Béla, a kitűnő komikus, napról-napra új humoros dalaival vivja ki a közönség szeretetét, minden előadott számát ismételnie kell. A társulat igen ügyes tagja Bocskay Bella, Solti Hermin, a kedves táncosnő, előkelő megjelenésével és sikeres cake-walkjával ért el óriási hatást.

* **A Szapary Pál gróf inasa.** Hétfőn reggel Szarvaskenden Sibrik Kálmán földbirtokos istállójában egy fiatalember hullájára találtak, akiben a személyzet Sere Kálmán vasbozsóki 19 éves legényre ismert, aki néhány év előtt Sibrik Kálmánnal urasági lovász inas volt. A szerencsétlen legény három év előtt hagyta el Sibrik Kálmánt és Budapestre ment, ahol beállt Szapary Pál gróf szolgálatába. Mult hét végével hazautazott Vasbozsókra, hogy meglátogassa szüleit. A gyerek szomorú volt, alig szólt a szüleihez. Persze a gondos szülő észrevette, hogy valami bántja a fiút. El is kezdték faggatni.

— Ne bántsanak engem, édes szülem, volt válasza a fiúnak, nem sokáig élek. Szeretek egy leányt, aki hűtlenül elhagyott, megcsalt. Nem élem túl.

A szülők vigasztalták a gyereket s mintha használt volna. Kissé fölvidult. De ez a vidámság csak tettett volt. A szegény ott hordta szívében a gyöttrő fájdalmat, a megcsalt szerelmes ember nyavalyáját. Vasárnap átment Szarvaskendre, ahol Sibrik Kálmán istállójában felakasztotta magát. — A szerencsétlen kedden délután temették el.

LETZTER JOZSEF fényképészei festészeti és fényképnagy. tási műterme Piac-utca 44 dr. Ujjfalussy-báz Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kirkában.

* **Könnyű nyári ingek és alsó nadrágok Feketénél.**

? **Fűszeres tanuló kerestetik.** Egy jó házból való fiút tanulóul keresnek a Csicsó Lajos fűszerüzletébe a Hatvan-utca végén.

A vásárra hajtott jószág.

A gazda közönség figyelmébe.

A napokban hirdetmény útján tudomására adatott a lakosságnak, hogy a száj és körömfájás miatt lezárt vásárok a helyi forgalomnak megnyitattak.

Csak hogy ez az intézkedés annyira magán viseite a kapkodás jellegét, hogy még a végrehajtó közegek is félreértették.

A helyi forgalomnak megnyitott vásár ugyanis azt jelentené, hogy a lezárt község összes jószágállománya a betegek kivételével a vásárra felhajthatók és ha el nem kelnek is a határon belől haza hajthatók.

A mult kedden megnyitott volna már egy a sertés mint a szarvasmarha vásár, hanem valaki a sorompósokat oda utasította, hogy a debreceni határról erre a vásárra hajtott, de ott el nem kelt állatok, ha a városba behajtatnak, a sorompón vissza többé nem eresztetnek, az illető a ki ezt a szóbeli rendeletet illetéktelenül adta a sorompósoknak, csak hallatta, hogy harangoznak, de nem tudja hogy hol, a törvénynek az az intézkedése hogy a vészterületekre behajtott jószág onnan többé vissza nem hajtható, csak az idegen községből hajtott jószág állományra szól, de nem ugyanazon község területére.

A Debrecen határán lévő összes jószág állomány azonban (mindég a betegek kivételével) a vásárra fel és esetleg onnan vissza is hajtható.

Hogy tehát a mult heti állatvásár nem sikerült, annak az volt az oka, mert a sorompósok kijelentették a jószágot hajtó gazdáknak, hogy ha a város sorompóit át lépik, onnan többé vissza nem hajthatják, ezek aztán megijedtek, inkább vásárra sem mentek, így aztán a vásártér üresen maradt.

Kijelentjük egyéb iránt, hogy a mezőrendőr-kapitányságnak a sorompósok hoz intézett írásbeli rendelete helyes és a törvény szellemének megfelelő volt, de nem helyes volt a háta megett kiadott szóbeli rendelet, mely tubuzgóság míg egy felől a gazda közönségnek végtelen kárára volt, addig nem hisszük, hogy az illetőnek egy elismerő szót jövedelmezett volna.

Meg tartatik tehát a következő heti vásár, olyan értelemben, hogy a határ összes jószágállománya felhajtható (a betegek és gyanusak kivételével) oly formán, hogy az el nem kelt állatok vissza, haza hajthatók.

Arisztides.

EGYLET

Az Iparos ifjak Önképző egyesülete folytatólagos közgyűlését ma vasárnap 3 órakor tartja meg a Simonffy utcai helyiségében. Melyre a tagok minél tömegesebb megjelenését kéri az Elnökség.

MULATSÁGOK.

Kereskedő ifjakdalastélya. A Dobos pavilon tegnap este megnépesült. A kereskedő ifjak társulatának dalköre tartotta dalestélyét, a közönség élénk érdeklődése mellett. A kereskedő ifjak tegnapi dalestélyükkel ismét bebizonyították

hogy dalárdájuk már városunk legjobbjai közé sorozhatók. Az előadott énekszámokat, Karacs Imre gyönyörű szépen előadott dalait és Banedek Béla hegedűjátékát a közönség zajostapssal jutalmazta. A dalestélyt reggelig tartó tánckövette Kiss Gyula zenekarának hangjai mellett.

SZINHAZ.

A fővárosi színházak nyarát. nem éri meg a „Színház és Élet” című hetilap melynek a heti száma is rendkívül változatos tartalommal, sok képpel jelent meg. A színésznők erkölcséről is igen tanulságos cikkeket Somogyi Árpád a tanítók közgyűléseit tárgyalja egy szép cikk. Zilahy János kitüntetéséről számol be a lap Molnár Gyula tollából kijött adatokkal. A Jankec Coneul című amerikai operettéről Justus József küldött New-Yorkból egész oldalos, gyönyörű képet. A színházi hét és az őszinte „Jegyzetek” rosz-értekezés Ducsról Braesótól és egy kis dramolett Honry Lavodantól zárják be az érdekes számot, melynek egyes példánya 24 fillér.

— **(A japán Othello.)** A háború véres hírei kívül szelidebb dolgokról is irnak Japánországból. A dícsőség láza ott nagy fellendülést szerzett mindennek, ami európai, valóságos tüntetést folyik ott az európai civilizáció mellett. Mint egy érdekes levélből megtudjuk, a tokiói udvari színházban előadták a minap Shakespeare híres Othelloját japán fordításban. Az előadásra rendkívül felemelték a helyáratat s a premiéren ott volt az egész előkelőség. Hanem jótürelmű emberek lehetnek a japánok, ha elképzeljük, hogy a japánra fordított darab délután 1 órától fél 8 óráig tartott s végesvéig lelkes érdeklődéssel nézte az előadást az egész közönség.

TÁVIRATOK.

A király vadászaton.

Ischl, jul. 9. Királyunk ma reggel szarvas vadászatra indult, s rövid idő alatt hatalmas 4 szarvast terített le.

A japán-orosz háború.

London, július 9. A Daily Chronicle jelenti Tokióból, hogy a japánok Kaiping közelében több, mint tíz ágyút zsákmányoltak el és több mint 50 orosz fogtak el.

London, július 9. Tokióból ideérkezett távirat szerint Oku tábornok heves küzdelem után bevette Kaipinget.

Liaojang, július 9. Innen mintegy huszonöt kilométernyire óriási ütközet volt a japán és orosz hadsereg között. A csata közelebbi részletei egyelőre még hiányoznak.

London, jul. 9. Portartur mellett a japán seregek több hegyet elfoglaltak. A japánok az oroszokat hátban fenyegetik és úgy igyekeznek őket megsemmisíteni. A japánok körülbelül hat mérföldnyire vannak már csak Portarturtól.

Német ujságírók a fővárosban,

Budapest, jul. 9. A német hírlapírók — mintegy nyolczvanan — ma ideérkeztek, hogy a magyar fővárost megismerléjék és tanulmányozzák. A pályaudvaron az Otthon kör nevében Rákosi Jenő fogadta és üdvözölte őket.

Jókai hagyatéka,

Budapest, jul. 9. A költőkirály Jókai hagyatékát ma leltározták. Az özvegy beszámolója alapján semmi vagyon nem maradt az elhunyt után. (?) Sőt a hagyatékot még negyven ezer korona adósság is terheli.

Tóthfalussy Béla temetése.

Budapest, jul. 9. Nagy részvét mellett temették el ma délelőtt 10 órakor Tóthfalussy Béla erzsébetvárosi plébánost az erzsébet városi plébánia templomból. A gyászszertartást Steinberger Ferenc dr. kanonok végezte nagy segédlettel. Ezután a koporsót kivitték a kerepesi temetőbe, ahol König Gusztáv vizivárosi plébános megegyeztetten beszentelte s azután örök nyugalomra helyezték.

Eltűnt tanár.

Zell am See, jul. 9. Patthy Károly budapesti főreáliskolai tanár, aki a Schwaiger-Metzger szállóból kirándulásra indult a vidékre, csütörtök délelőtt óta nem tért vissza. Balesettől tartanak.

Megölte az öcsését.

Budapest, jul. 9. Hilberth Rezső volt csendőrhadnagy családi pörpatvar közben annyira fölingerült, hogy pisztolyát előkapva, lelőtte tizenkilenc éves öcsését. Nyomban meghalt.

Elitelt zavargók.

Zágráb, ju. 9. A múlt évi nagy zavargások monstre-pörében ma volt az ítélet. A törvényszék összesen kétszázhatvanhárom vádlott fölött ítélkezett. Egyet elitelték 3, hármat 2 évi, hármat 18 hónapi, nyolcvankilencet félévi, ötvennégyet 2 hónapi börtönre. A többi vádlottat pedig fölmentették.

Nagykövetek a szultánnál.

Konstantinápoly, július 9. Báró Calice osztrák-magyar nagykövet a mai kihallgatáson a szultánnak Ferenc József 5 felsége kéziratát nyújtotta át és a két legfiatalabb hercegnek a Ferenc József-ről nekik adományozott nagykeresztjét,

Konstantinápoly, július 9. A szultán ma a szelámlik után a szabadságról visszatért Szinovjev orosz nagykövetet kihallgatáson fogadta.

Gabonatözsde.

Budapest, július 9. Buzakinálát mérsékelt, vételkedv javult. Szilárd

irányzat mellett 32,000 méterháza került forgalomba 7 fillérel drágább áron. Egyébb gabonanemek elhanyagoltak. Idő: meleg.

Buza áprilisra	8.90—91
„ októberre	6.60—61
Rozs áprilisra	5.24—24
„ októberre	5.23—91

TÖRVÉNYKEZÉS

A rákosi vasutasok bünpöre.

A budapesti kir. büntetőtörvényszék tegnap délelőtt tizenegyedfél órakor hirdette ki az ítéletet a rákosi vasutasok bünpörében.

A törvényszék Bohus Mihályt, Pázmány Lipótot és Tóth Pált bűnösöknek mondta ki a büntetőtörvénykönyv 176 §-ába ütköző magánosok elleni erőszaknak — a 62. § alkalmazásával enyhített vétségében és ezért őket egyenkint 2-2 hónapi fogházra ítélte, a miből 46 napot a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett. Ellenben Balázs Jánost, Dimitrievits Dragutint, Csete Józsefet, Farberheim Miksát, Mazán Andrást, Jancsó Józsefet, Czéh Jánost és Herman István a törvényszék a 176. §-ba ütköző bűncselekmény vádjára és következményei alól felmentette. Ugyancsak felmentette a törvényszék Balázs Jánost, Dimitrievits Dragutint, Csete Józsefet, Jancsó Józsefet, Czéh Jánost, Herman Istvánt, Tóth Pált és Bohus Mihályt a hivatalos hatalommal való visszaállás vétségének vádjára és következményei alól. Mannesdorfer Ferenc, Murai József, Kampfmüller Béla és Czentár János ellen az eljárást megszüntették. Elrendelte tovább a törvényszék, hogy a bünygyi iratok az államrendőrség főkapitányával közöltessenek.

Az ítélet megokolása a következő: A törvényszék a lefolyt fő tárgyalás adataiból megállapította, hogy április hó 19-én este 8 óra 15 perckor a 165 számú személyvonat a rákosi rendező pályaudvarba érkezett, a hol több száz főre menő csoport fogadta. Ez a csoport a vonat továbbmenetelét erőszakkal megakadályozta olyanformán, hogy részint elállta a síneket, részint körülvette a mozdonyt, kieresztette a fékéből a levegőt és szétkapcsolta a vonatot. A törvényszék a tömegnek ezen cselekményében felismerte a 176. §-ba ütköző magánosok elleni erőszakot, amennyiben kétségtelen, hogy a tömeg célzata arra irányult, hogy a vonat közlekedését megakadályozza. A törvény nem tesz különbséget a között, vajjon a megrongált dolog állami vagy magánvagyon-e. Már most az volt vizsgálendő, hogy a tömegben a vádlottak résztvettek-e? A törvényszék abban, hogy egyesek véletlenül vagy kiváncsiságból jelen voltak, nem látja a 176. §-ba ütköző bűncselekményt fenforogni. A három elitelt vádlottal szemben azonban a törvényszék bizonyítva látta, hogy ők a csoportban nemcsak jelen voltak, hanem a presszin működését is ki fejtették. Így Bohus Mihály az egyik tanu szerint a vonal elé állott s azt kiáltotta: Egy mindnyájunkért — mindnyáján egyért! a mirek a felizgatott tömegben kétségtelenül jelentőséget kell tulajdonítani. Pázmány Lipót maga is beismerie, hogy ott volt a tömegben s kiáltotta: Nem engedünk! Tóth Pálról szintén bebizonyult, hogy jelen volt a csoportban és a főnöke ellenkezése da-

oára eloltotta a lámpákat. Enyhítő körülményekül tudta be azonban nekik a bíróság, hogy büntetlen előéletűek, hogy egy nagy tömeg befolyása alatt állottak, hogy a résztvevők legtöbbször kimenekült a büntető igazságszolgáltatás keze alól. Minthogy ezekkel szemben súlyosító körülmény nem merült fel, a bíróság méltányosnak találta a 92. § alkalmazását.

A többi vádlottakkal szemben a törvényszék nem látta beigazolva, hogy a terükre rótt cselekményt elkövették volna. A hivatalos hatalommal való visszaállás vádjára alól azért mentette fel a bíróság a vádlottakat, mert nem közhi-vatásokok. A rendőrség előtt tett beismerő vallomásokot a törvényszék nem vehette figyelembe, mert a tárgyalás során számos adat merült fel arra, kifogástalan tanuk vallották eskü alatt, hogy a vallomások a rendőrségen nem minden tekintetben lettek hiven felvéve. Ezért az iratokat átteszi a rendőrséghez, hogy az illető rendőri közeg ellen felmerült vádak tisztáztassanak.

Geszti Andor dr. kir. ügyész Tóth Pálra és Pázmány Lipótra nézve megnyugodott az ítéletben. Bohus terhére felebbezést jelentett be, ugyyszintén a többi vádlottakra nézve is a 176. illetve 480. §. meg nem állapítása miatt.

A vádlottak közül Bohus, Pázmány és Tóth Pál felebbeztek, a többiek megnyugodtak.

Vázsonyi Vilmos védő Bohus képviselőjében felebbezett, továbbá azért, mert a törvényszék az iratoknak a főkapitányhoz való áttételét rendelte el, holott büntetendő cselekmény látszik fenforogni, amelynek nem a rendőrség az illetékes hatósága. Báltaszéki Lajos dr. és Ladányi Armin dr. Pázmány, illetve Tóth képviselőjében felebbeztek. Valamennyi védő felebbezést jelentett be az iratoknak a főkapitányhoz való áttétele miatt.

§ Villámesapás vagy vihar? Erdekes kártérítési pörben döntött e napokban a magyar királyi Kuria K. Lipót felpörösnek a Trieszti Biztosító Társaság ellen 10.670 korona és járulékaik iránt indított pörében.

K. Lipót kártérítést kér, mert 1900 évi augusztus 4-én este Darován községen átvonult nyári zivatar közben gazdasági épületeibe villám csapott be csapott és az épületeket romba döntötte. — A budapesti kereskedelmi és váltótörvényszék, valamint később a királyi ítélőtábla is K. Lipótot keresetével elutasította, mert a kihallgatott vallomása és az országos meteorológiai intézet véleménye szerint az épületek rombadőlését s így a kárt nem a villám, hanem a szélvész okozta, a biztosító intézet pedig csak villámesapás által okozott kár megtérítésére vállalt kötelezettséget.

A Kuria most mindkét alsófoku bíróság ítéletét megsemmisítve, a biztosító intézet kártérítési kötelezettségét megállapította, mert bizonyítottan vette, hogy a villám a biztosított épületekbe becsapott és hogy az épületek közvetlenül a villámesapás után részben összeomlottak.

Minthogy azonban ugyanabban az időben nagy vihar is dühöngött, a Kuria utasította az alsó bíróságokat, hogy a biztosító intézet kártérítési kötelezettsége terjedelmének megállapításánál mérlegelje mily kárt tett a villám és minőt a szélvihar.

szilárd és folyékony
Szappan
Glycerin
 a bőrt fehérré
 és gyöngéddé teszi.
 Mindenütt kapható.

Glycerin szappan
 ugy felnőtteknél, mint gyermekeknél
 a leggyöngébb korban a legkitűnőbb
 tisztító szerek bizonyult. Ismert te-
 kintélyek, mint dr. Hebra tanár,
 Scuhautz, Frühwald, Breus Károly és
 Gusztáv, Schandlbauer stb. . . által
 legjobb eredménnyelhasznált.

Mosó férfiruhakelme
 Sepsi-Szt.-György-i
 magyar gyártmány, ●
 I öltönyre való
 ● ● 3.50—5 frtig,
DONOGÁN és SOMOSSY
 Kunz József és Tsa utóda cégnél,
 Debrecen, Kistemplombazár.

!!! Nyavalyatörés !!!
 Ki nyavalyatörés, görcs, és más ideges
 állapotba szenved, kérjen iratot, ingyen
 és bérmentve kapható a **hattyu szabad**
 gyógyszerárban.

Rohitsi styria for-
 rás viz,
 gyógyviz, orvosilag ajánlva.
 Gyomor, görcs, vesegyulladás,
 cukorbetegség, hizás és máj-
 baj ellen. Kitűnő eredmény.
 Kapható:
Hoffmann Józsefnél,
 B u d a p e s t, Báthory-utca 8.

Tenke
 Biharmegye.
 Legolcsóbb és leghatásosabb vasas für-
 dők egyike, a női betegségek- és vé-
 szegénységből eredő bajok gyógyítására
 Prospectust készséggel küld
 a fürdő-igazgatóság.

DÉNES B. BUDAPEST, VI., Váci-körút 61.
 Braur és Klasek utóda Pawal E. mérnök.
 kir. szab. gép és motorgyárának magyar
 országi vezérképviselője és raktára.
 legújabb rendszerű benzin-, gáz-, petrolin-és gőz
MOTOROK 2-100
 Benzin- és Petrolin-Lokomobilok 2-20 P.H.
 ugyanezen motorok szivógáz-berendezéssel ellátva az üzem-
 séget lóerőnkint és óránkint 2-8 fillérel
 olcsó árak és kedvező fizetési feltételek. I — Árjegyzék
 ingyen és bérmentve. Szolid vidéki képviselők alkalmaztatnak.



Schicht-szappan
 „szarvas“ vagy „kulcs“
 jeggyel
 legjobb, legkládósabb s ennél fogva
 legolcsóbb szappan. — Minden
 káros alkatrésztől mentes.




Mindenütt kapható!
 !! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy !!
 minden darab szappan a „Schicht“ névvel és !!
 a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

Hydraulikus sajtók
 Arany érem
 Szeged 1899
 Arany érem
 Budapest 1899
 Aranyérem
 Pozsony 1902
 hydrau-
 likus
 sajtóért.



szőlő és gyümölcsmust sajtolására
 a nagy üzem számára, 2 kitolható kos-
 sárral vagy 1 kossárral.
 Bor-, gyümölcsbor-és gyümölcsnedv-sajtókat
 kézihajtásra Hercules-
 nyomó szerkezettel, fa-
 vagy vastányérral.
 Gyümölcs- és
szőlő-órlóket,
bogyózógépeket,
 Gyümölcs-aszaló készülékeket gyártanak és szállítanak jóállás mellett
 mint különlegességet a legújabb szerkezetben
MAYFARTH PH. és TA., BÉCS, III
 különlegességi gyár gyümölcserőltető gépekben.
 Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Megrendelések idejekorán kéretnek.

NOXIN

Cipő crème

(törvényileg védve)

sevrő és kid box-kalf-bőr fényesítéséhez. a bőrt puhítja és víz-áthatatlanná teszi, annak tükörfényt kölcsönöz. Kapható drogériákban, jobb cipőüzlet, bőrkereskedés, festék és fűszerüzletekben.

„URA NOS“ vegyészeti gyár
HOCHSINGER TESTVÉREK.
Budapest, VI. 5. Rózsa-utca 8.

Legrégibb és legnagyobb butor-
raktár DEBRECENBEN.

BUTOROK

a legnagyobb választékban, jutányos
árban, izléses és legszolidabb kivitel-
ben csakis

Killer Ede

butorgyáros, cs. és kir. udvari szállítónál
DEBRECEN,
főpiac, a főtőzsdével szemben
kaphatók, hol egy a legszerűsége
mint a legdiszesebb menyasszonyi
kelengyék, szobaberendezések
sédiszítések kifogástalanul esz-
közlötnek.

Kertek kiültetési ideje megérkezvén felhívom tisz-
telt virág kedvelő közönséget hogy kertészeti te-
lepemet megtekinteni kegyeskedjenek ahol minden
kigondolható növények szép erőteljesek és nagy
mennyiségben legnagyobb választékban olcsó árban
kaphatók!

vásárolt növények haza szállítanak esetleg ki is ültetnek
Tömeges látogatásért esedezve vagyok teljes tisztelettel
Paozelt János.

Telepem: Margit fürdővel szemben, Ferenc József ut 6 szám
alatt van Debrecenben.

MIHALOVITS J.

gyógyszertára s gyógyszerészeti műlaboratoriuma a „Kigyó“-hoz
DEBRECENBEN, FŐTÉR 31-IK SZÁM.

Ajánlja a következő közkezdveltségnek örvendő készítményeit:

Harmat-crème arcszépítő s bőrpoló kenőcsét,
mely teljesen ártalmatlan, nem
sziroz, tehát nappal is használható s az arcnak üde-
séget, finomságot s hamvasságot kölcsönöz. Az arcot
tisztítja s fehériti. Kiváló eredménnyel használható
arcvörösség, májfolt, szemér, szepő s egyéb tisztáta-
lanságnál. 1 tégely harmat-crème ára 1 korona. A cré-
méhez használ- **Harmat-arepor,** mely az arcnak
landó poudert, a üde, ifju szin-
kölcsönöz, háromféle szinben kapható u. m.: fehér,
rózsa s crème szinben. Kiváló illata, teljesen ártal-
matlan volta s finomsága által vetekedik minden más
készítménnyel. Jól tapad és igen jól fed. Próbadoz
ára 50 fill. Nagyobb **A Molitergin** a legkiválóbb
doboz 1 és 2 kor. are s különö-
sen kézbőr-ápoló folyadék, mely a bőrnek helyeszerű
lágyságot, bársonyszerű finomságot kölcsönöz. Fe-
hériti az arc- s kézbőrt. Teljesen ártalmatlan. Nem
sziroz s nem piszkítja a ruhát. Hatása bámulatos és
rögtöni! Napégette vagy szélkifujta kezeket vagy
arcbőrt a legrövide b idő alatt üdév, finommá tesz.
Megbarnult kezeket, eldurvult kézbőrt fehérré, pu-
hává változtat. Egy üveg Molitergin ára 1 korona.

Kövényi-hajszeszer. Dr. Borsos-féle
Meggátolja a hajkihullást,
a fejbőr megkorpásodását,
a hajvégek megtörését s megóvja a fejbőr betegségektől
illata kellemes. Hatása biztos. Használata egyszerű.
Nem sziroz. Nem piszkítja a fehérmémet. Teljesen
ártalmatlan. Elősegíti a hajnövést. 1 üveg hajszesz
ára 1 vagy 2 korona.

Növényi hajkenőcs.
Dr. Borsos-féle
Azok részére, a kik a folyadékot nem kedvelik s in-
kább a kenőcsnek barátai, készül ugyanolyan ható
anyagból s ugyan olyan kiváló hatásu hajkenőcs is,
mint a Borsos-féle hajszesz. Ezen hajkenőcs is, tel-
jesen ártalmatlan. Hatása gyors, biztos!

Izetlen csukamáj olaj
Egy tégelyhajkenőcs
ára 1 korona
A Mihalovits-féle

teljesen izetlen szagtalan készítmény, mely undor
nem okoz s e végből a gyermekek azt szívesen sze-
dik. A Mihalovits-féle

China-bor.
China vas-bor. } Egy üveg ára
Conduangó-bor. } 1 korona 60 fill
Pepsin-bor.

Szomorodni borból kiváló gonddal készült gyógyborok, étek melyek gyógytevékintetében versenyeznek minden e nemű
készítménnyel
Nagy raktár bel- és külföldi gyógyszer. különlegességekből.